

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VI. De aliis duabus rebus, quas charitas & vnio fraterna à nobis exigit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

Quantopere hoc ad charitatem conseruandam conducat, notat his verbis S. Ambrosius: *Multum ad conseruandam & roborandam dilectionem ualet, cum secundum doctrinam Euangelicam inuicem se homines honore praeueniunt, & alter alterum superiorem existimantes, amant, seruire subiecti, & nesciunt cumere Pralati: cui & pauper diuitem non sibi dubitat anteferri, & diues pauperem sibi gaudet aequari: cum & sublimes non superbiunt de claritate pro sapia, & pauperes non extolluntur de communione natura, aut professionis: cum denique non plus tribuitur magnis opibus, quam bonis moribus; neque maior ducitur phalerata iniquorum potètia, quam rectorii in honora iustitia.*

CAPVT VI.

De aliis duabus rebus, quas charitas & unio fraterna à nobis exigit.

CHARITAS, inquit Apostolus, non emulatur: imo uero qui ex animo & sincere alium amat, non minus eius bonum querit, eo que ita gaudet, ac si proprium foret. Probat hoc Augustin. exemplo Ionathæ & amoris, quo is Dauidem prosequabatur. Nam de eo sic scribitur: *Anima Ionathæ conglutinata est anima Dauid, & dilexit eum Ionathas quasi animam suam, erantq; ambo unicordes & unanimes: atq; inde factum, ut, cum Ionathas filius esset Regis, Dauidi tamen regnum potius, quam sibi optaret, dicens: Tu regnabis super Israel, & ego ero tibi secundus.* Bono scilicet Dauidis ita Ionathas gaudebat, quasi si proprium fuisset.

Aliud item sancti Patres exemplum adferunt, quo hæc charitatis proprietas & effectus magis declaratur. Sicut beati, inquit, in caelo inuicem non inuidet, quod unus alio maior sit, sed, si fieri possit, maiore singulos gloria donari uellent, quinimo suam cum illo diuidere, & minorem in gloria sibi in ea æqualem, vel etiam maiorem reddi: ita namque aliena quislibet gloria gaudet, ac si propria foret. Neque uero id intelle-

tu difficile est: si enim naturalis matrum in hoc mundo amor tantus est, ut ita filiorum suorum bono ipsæ gaudeant, ac si proprium & suum foret, quanto id magis faciet amor ille cœlestis, tanto naturali excellentior ac perfectior? Pari modo amor & charitas in nobis efficere debet, ut tantum fratrum & proximi bono lætemur, quantum si proprium esset: is namque proprius charitatis effectus est. Quo autem ad hoc faciendum magis prouocemur & animemur, notat Augustinus, ipsum bonum alienum charitate & amore nostrum fieri, ita quidem, ut nihil illi de suo auferamus, sed tantum lætamur & exultamus. Neque uero mirum id est, si enim peccatum alienum amando, eo que lætando, quis id suum facit, quia Deus cor respicit, quid mirum, si bonum alienum amando, eo que gaudento, ipsum quoque in se transcribat? Præsertim cum Deus promprior sit ad præmiandum, quam ad castigandum. Consideremus porro hoc loco hinc, quanta charitatis sit excellentia, quantumq; ex ea nobis lucrum accedat; cum eius adminiculo omnia fratrum nostrorum bona opera in nos transcribere possimus, ijs tantum gaudento, & in ijs complacendo; & quidem maiori securitate, quam nostra propria: ex illis quippe uana non solet sequi gloria, sicut è proprijs. Illinc uero è contrario cõsideremus, quam sit inuicè noxia & perniciosa, cum per hanc alienum bonum fiat proprium malum, ut discamus scilicet & hanc cauere, & illam amplecti.

Hinc sequitur alterum, quod de charitate addit Apostolus: *Charitas non est ambitiosa, non querit quæ suæ sunt: quia qui alienum bonum ducit ut proprium, & tam eo lætatur quam proprio, longissime ab hoc distat.* Nihil est, quod dilectionem magis oppugnet; nihil quod hanc unio-nem magis impedit, quàm amor proprius, & quod seipsum sua cõmoda & utilitates quis querat. Atque hac de causa B. N. P. *g. p. con. s. s.* amorem proprium grauissimum & capitalem omnis ordinis & unio-nis hostem appel-

Homil. 15. ex. 50.

Amor proprius charitatis uenenum.

appellare solebat. Umbertus vero, in sancti Augustini regula, vitæ communis ac religioſe peſtem & contagium, quod eam inficiat, atque emori cogat. Eſti vero generalis virtutum omnium inimicus amor hic proprius ſit, maximus tamen & iuratiſſimus eſt dilectionis: quod vel ex ipſo nomine colligere licet. Si enim proprius ſit, ergo non eſt communis, qualis charitas eſſe debet. Amor proprius diuiſio eſt & particularis, atq; omnia ſibi habere vult, & in omnibus ſeipſum quærit: quod charitati & vniõni directe contrarium eſt.

Gen. 13. 6. Super id, quod in Geneſi de Abraham & Loth ſcribitur, *Nec poterat eos capere terra, vt habitarent ſimul*, (id eſt, Tot quiſq; eorum habebat armenta & greges, vt ijs paſcendis terra nõ ſufficeret; hinc fiebat, vt paſtores vnius cum alterius paſtoribus aſſidue de paſcuſ litigarent, vnde neceſſe fuit pacis colendæ ſtudio, alterum ab altero ſeparari) ſic commentatur Chryſoſtomus: *Vbi eſt Meum & Tuum, illic omnium litium genus & contentionis occaſio*, etiam inter conſanguineos & fratres: *vbi autem hæc non ſunt, ibi ſecura verſatur pax & concordia*. Sic videmus, inquit, in primitiua Eccleſia magna inuicem fideles vniõne & concordia coniunctos fuiſſe, & vnum idemque omnium cor & animam, quod Meum & Tuum inter eos inuenire non eſſet, *ſed omnia illis eſſent communia, nec quiſquam eorum, qua poſſidebat, aliquid ſuum eſſe diceret*. Hæc vnica erat tantæ inter eos vniõnis & fraternitatis cauſa. Atque inde factum, quod Religiones omnes diuinitus inſpiratæ, & in ſacra Scriptura fundatæ, in primum ac primarium ſuum fundamentum delegerunt paupertatem.

AB. 1. 3. Hinc etiam primum, quod concipimus, votum, eſt paupertatis, vt, cum Meum & Tuum proſcripta domo fuerint, & amor proprius plane eliminatus, vnam omnes animam & cor habeamus.

Minime dubitandum eſt, quin ad mutuam charitatem & vniõnem conſeruandam, inſigne momentum adferat, affectum nos omnem erga omnia terrena ſe-

poſuiſſe, & exuiſſe. Non ſufficit autem, quod Meum & Tuum in his rebus temporalibus locum non habeat, ſed danda inſuper opera, vt ne quidem in alijs rebus reperiat. Vbi enim locum habebit, non mediocre nobis bellum mouebit, hancque vniõnem & charitatem impedit. Cum enim honorem tibi ambire, cum æſtimari velle, cum locum honorationem quærere, cū comoditates & delectationes proprias conſectari incipis, certus eſto, fore, vt hac via ſubingrediatur diſcordia, & à fratribus tuis diſſenſio: hoc quippe charitatē violare ac deſtruire ſolet. Hinc occulta quædã in homine ſubnaſcitur inuidia, quod ſuum aliquis de fratribus talentum depromat. Splendeat, emergat, laudetur, magnificat & æſtimetur. Hunc quippe honorem æſtimationemque ſibi vni vellet; quinimo hanc ſibi ab illo ſurripi credit. Inde etiam lætitiæ quædam, vel ſaltem neſcio quæ complacentia oritur, ſi quando æmulo bene res quæpiam non ſuccedit: quod per hoc illū humiliari, deprimi, & proinde ſe inferiorē reddi putet. Inde deniq; ortū habet, quod famã ac nomē illius directe vel indirecete interdū obſcurare ſatagat, modo quidẽ liquido & manifeſto argumẽto, modo certis quidem verbulis, eſti recte, obiter, & velut per tranſennam effuſis, ex affectu tamen in corde latentis abundantia prorumpẽtib. Quæ omnia non niſi amor proprius & inordinatus, ambitio, ſuperbia & inuidia ſunt, quæ ceu rodens quædam tinca & impetigo mutuam vniõnem & charitatem depalcere ac deſtrute ſolent. Nam, vt ait Apoſtolus, *charitas non gaudet ſuper iniquitate, congaudet autem veritati*: non tam, inquam, aliorum deiectione & minoratione gaudet, quam vt aſcendant, proficiant, & excreſcant: imo, quo euhitur quis altius, eo ipſa gaudet amplius, & ait: *Frater noſter eſt, creſcas in mille millia*: hoc quippe vnicum meū futurū eſt gaudiū & voluptas, ſiquidem bonum tuum meum eſt, & profectus tuus meus. Mercatori, qui cū alijs ſocietatem diſpendij & compendij iniit, vſq; adco

Homil. 33. in Gen. Meum & Tuum frigida verba.

Paupertas fundamentum Religionis.

adeo graue non est socios suos quaestum facere, vel illorum industriam, qua rem suam promouere satagunt, intelligere, vt summopere etiam propterea laetetur: omnia quippe tum in eius, tum in totius societatis utilitatem cedunt. Sic nostrum est quolibet fratrum nostrorum bono, talento, & profectu mirifice letari & congratulari, quae omnia in totius corporis huius societatis, cuius membrum & pars ego sum, & cuius bonis fruor, bonum & emolumentum cedunt ac redundant.

CAPVT VII.

De alia quadam re, quam à nobis charitas exigit, quaeque ad eam conseruandam maximopere adiuuabit, scilicet fratres nostros magni facere, & magni nos eos facere exterius verbis & re ostendere, ac denique semper honorifice de iis loqui.

MVTVA vnus erga alterum caritas non solum in corde & interius versari debet, sed exterius etiam per opera se prodat necesse est, iuxta illud Ioannis Apostoli, *Qui viderit fratrem suum necessitatem habere, & clausit viscera sua ab eo, quomodo caritas Dei manet in illo?* Vbi ecclo donati fuerimus, sicut re nulla prorsus indigebimus, ita haec opera, vt ait Augustinus, ad caritatis conseruationem necessaria non erunt. Nam, vt ignis in sua sphaera materia nulla vellignis opus habet vt conseruetur, sed hac in terra, nisi fomenta haec & alimenta habeat, quamprimum extinguitur: ita extemplo in hac misera & arduosa vita, caritas extincta intermoreretur, nisi per opera foueretur & sustentaretur. Ad hoc propositum adducit Sanctus Basilius, quod Apostolus Ioannes in prima Canonica scribit: *In hoc cognouimus caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit, & nos debemus pro fratribus animas ponere, si necesse sit.* E. Rodriguez, exercit. pars 1.

quibus apposite solideque Basilius infert: Si talem à nobis Christus fratrum dilectionem petat, vt pro ipsis animam ponamus; aequum esse vt ad alia minoris futura difficultatis, quam vt vita pro iis impendatur, maior hic se extendat?

Vnum de praecipuis quae haec vnio & caritas à nobis postulat, quodque ad eiusdem conseruationem, & ad in ea semper proficiendum, non mediocriter conferet, est, vt fratres nostros magni faciamus: imo vero hoc veluti fundamentum est, super quo vniuersum hoc caritatis negotium fundatur & nititur. Hic quippe caritatis amor non est effrenis quaedam passio, vel amor concupiscentiae caeco impetu ruens vel tenerioris alicuius affectus & sensus quo cor nostrum carnale emouetur: sed amor rationis, sed amor spiritualis superioris partis animae, qui rationibus quibusdam superioribus & aeternis regitur, denique amor, quem appetituum appellamus, ex eo amore nascens quo Deum nostrum amamus, quem super omnia aestimamus, proximum diligimus ceu quid Dei. Quod autem quis fratres suos, aestimet, & bonam de iis opinionem concipiat, sequitur vt eos etiam amet, honoret, & reueretur, sequuntur & reliqua caritatis officia & exercitia: & qualis erit eorum aestimatio, talis erit & amor & reliqua. Ita sentit Apostolus Philippensibus scribens: *In humilitate superiores sibi inuicem arbitrantes*, hoc velut radicem & fundamentum totius huius negotij statuens. Ad Romanos autem sic scribit, *Honore inuicem praueunientes*. In quae verba Sancti Chrysostomus notat, non dixisse Apostolum vt inuicem honoremus, sed vt hoc in officio alter alterum praueunire gestiamus, vt scilicet non expectemus donec nos alius honoret, & prius nos saluet & aestimet, sed nos ipsum praueuniamus, & ei viam velut faciamus. Atque hoc est, quod sedulo nobis B.P.N. inculcat: *In omnibus, inquit, procurando atque optando potiores partes alius deferre*: hoc est cum Apostolo, honore inuicem praueunientes.

Q Vt